



**Terveellinen, turvallinen ja hyvinvoiva oppilaitos /
Valkeakosken toimintamalli**



Koulu yhteisön ja opiskelu ympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden tarkastus tulee tehdä kolmen vuoden välein valvontasuunnitelman mukaisesti (Terveystarkastuslaki 1326/2010).

Valkeakosken kaupungin oppilaitosten aikataulusuunnitelma on seuraava

vuonna 2016 Naakka, Tyry, Tietola, VAAO, Lukio
vuonna 2017 Leppälä, Rauhala, (Roukko)
vuonna 2018 Kärjenniemi, Tarttila, Sorri, Sassi, Sointula
vuonna 2019 Naakka, Tyry, Tietola

Rehtori ja terveydenhoitaja sopivat tarkastusajankohdan hyvissä ajoin sekä kutsuvat koolle sovitut tahot, jotka suorittavat yhteistyössä koulu ympäristön terveydellisten olojen tarkastuksen. Tarkastuksessa ovat mukana rehtorin ja terveydenhoitajan lisäksi ainakin oppilashuollosta kuraattori ja psykologi, terveystarkastaja, oppilaiden ja vanhempien edustajat, henkilöstön edustaja sekä kiinteistön omistaja. Lisäksi mukaan kutsutaan työterveyshuolto sekä työsuojeluvaltuutettu.

Terveydenhoitaja tekee koulu ympäristön terveydellisten olojen tarkastuksesta muistion.

Ennen tarkastusta kootaan seuraavat suunnitelmat ja tilastot tarkastusta varten, jotka rehtori toimittaa asianosaisille etukäteen 2 viikkoa aikaisemmin

- kiusaamiskyselyn yhteenveto
- hyvinvointiprofiili (www.edu.fi, rehtorin pyydettävä salasana), jonka tekevät 5. ja 8.-luokkalaiset sekä pienillä kouluilla kaikki oppilaat 3.luokasta ylöspäin
- aikaisemman tarkastuksen muistio
- oppilaitoskohtainen opiskelu huoltosuunnitelma, joka sisältää suunnitelman kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ehkäisemiseksi ja puuttumiseksi sekä toimintamalli äkillisissä kriiseissä, uhka- ja vaaratilanteissa
- oppilaitoksen järjestyssäännöt sekä suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelyistä
- suunnitelma oppilaiden ja opiskelijoiden päihteiden käytön ehkäisemiseksi ja puuttumiseksi sekä savuttomuusohjelma. Lisäksi päihdeohjelma työntekijöille
- suunnitelma poissaolojen ehkäisemiseksi ja seuraamiseksi
- 8.lk /Lukion /VAAO:n opiskelijoiden kouluterveyskyselyjen tulokset
- pelastus- ja kriisisuunnitelma
- oppilaitoksen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma
- oppilaitoksen asiakastytyväisyyskysely
- oppilaitoksen laadun itsearviointiraportti
- muiden tarkastavien tahojen oppilasasioita koskevat kertomukset
- työsuojelun toimintaohjelma
- työterveyshuollon tarkastuskäynti

Kyselyistä annettava tieto ei saa sisältää henkilötietoja

Tarkastuksen sisältöalueet:

Yhteisön hyvinvointi

Psykososiaalinen
hyvinvointi

Opiskelun ja
koulunkäynnin
järjestäminen
hyvinvointi
tukevasti

Ehkäisevä
päihdetyö

Liikunnallisuuden
ja ergonomian
edistäminen

Terveellisten
ruokatottumusten
edistäminen

Terveellisyys ja turvallisuus kiinteistössä

Rakennus ja
sisätilat

Esteettömyys

Piha ja liikenne

Turvallisuuden edistäminen

Turvallisuuden
edistäminen
yhteisössä ja
ympäristössä

Tapaturmien
ehkäisy

Paloturvallisuus
ja
pelastautuminen

Opiskeluhoito ympäristön terveellisyyden ja turvallisuuden sekä yhteisön hyvinvoinnin tukena

Opiskeluhoillon
monialaiset
yhteistyörakenteet

Opiskeluhoillon
palvelut

Tarkastustilaisuus muodostuu

Oppilaitoksen tarkastustilaisuus alkaa yhteisellä aloituspalaverilla. Työskentely aloitetaan käymällä läpi edellisen tarkastuksen muistio. Aloituspalaverissa tarkastellaan oppilaitoksen kirjalliset toimintamallit ja suunnitelmat. Lisäksi käydään läpi eri tahojen tekemät toimenpiteet, selvitykset ja mittaukset. Lisäksi huomioidaan oppilaiden, opiskelijoiden, henkilöstön ja huoltajien havainnot kouluyhteisön terveellisyydestä ja turvallisuudesta sekä yhteisön hyvinvoinnista. Aloituspalaverin lopuksi täytetään tarkastuslomakkeen esitiedot.

Tilakierros:

Tarkastustilanne sisältää kierroksen oppilaitoksen tiloissa. Tarpeellista on käydä niissä tiloissa, joissa todettiin puutteita edellisessä tarkastuksessa ja joiden kohdalla sovittiin jatkotoimenpiteistä. Erityisesti on tarkastettava tilat, joista on herännyt huolta mm. tapaturmien sattumispaikat, riski paikat sekä tilat, joissa on raja-arvoja ylittäviä tai huolta herättäviä fysikaalisia tai biologisten tekijöiden mittaustuloksia. Tilakierroksella ei ole tarkoituksenmukaista käydä kaikissa oppilaitoksen tiloissa.

Yhteenvetopalaveri:

Yhteenvetopalaverissa keskustellaan tilakierroksella tehdyistä havainnoista ja ne kirjataan tarkastuslomakkeeseen. Yhteenvetopalaverissa kootaan yhteen ja kirjataan yhteisön hyvinvoinnista kertyneet tiedot ja havainnot: oppilaitoksen toimintakulttuuri, käytänteet, ilmapiiri. Pyritään kehittämään oppilaiden näkökulmasta positiiviseen, viihtyisään suuntaan. Huomio oppilaiden fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin. Yhteenvedossa sovitaan tarkastettavista jatkotoimenpiteistä, vastuutahoista ja seurannasta.

Tarkastuslomake tallennetaan ja arkistoidaan koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon sekä kasvatus- ja opetustoimistoon. Lopullinen versio toimitetaan myös kaikille asianosaisille. Tarkastus tilastoidaan koulu- ja opiskeluterveydenhuollon potilastietojärjestelmään yhteisöllisenä tapahtumana (spat 1332)

Tulosten tiedottaminen:

Terveystietäjä laatii lyhyen yhteenvedon kouluyhteisön terveellisyyden ja turvallisuuden tarkastuksesta. Tiedote välitetään Wilman välityksellä kaikille opiskelijoille sekä huoltajille. Lisäksi oppilaitoksen rehtori voi laittaa tiedotteen koulun omille internetsivuille.

Seuranta:

Tarkastuksissa todettujen puutteiden seuraaminen kuuluu terveydenhuoltolain mukaan koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tehtäviin. Seuranta on tarkoituksenmukaista tehdä oppilaitoksen opiskeluhuoltoryhmän kanssa syyslukukauden alkaessa. Seurannassa kirjataan mahdollinen todettu puute sekä taho, joka hoitaa asian kuntoon ja aikataulu asian hoitamiseen. Seuranta kirjataan myös tarkastuslomakkeelle.

Oppilaitosympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä yhteisön hyvinvoinnin tarkastus

YHTEENVETOLOMAKE

- esi- ja peruskouluihin, lukioihin ja ammatillisiin oppilaitoksiin

Oppilaitos/toimipiste _____

Tarkastuksen ajankohta _____

TARKASTUKSEN JOHTOPÄÄTÖKSET JA JATKOTOIMENPITEET

Täytetään lopuksi lomakkeen muiden osien täytön jälkeen

Ympäristön terveellisyden ja turvallisuuden edistämisen osalta erityisesti onnistuttu	
Yhteisön hyvinvoinnin edistämisen osalta erityisesti onnistuttu	

Keskeiset turvallisuusriskit	Terveydellisen merkityksen arviointi, sovitut toimenpiteet, aikataulu, seuranta ja vastuutahot
1	
2	
3	
Keskeiset yhteisön hyvinvointiriskit	Terveydellisen merkityksen arviointi, sovitut toimenpiteet, aikataulu, seuranta ja vastuutahot
1	
2	
3	

Seuraavan tarkastuksen ajankohta ja koollekutsuja	
---	--

1. Taustatiedot (täytetään etukäteen oppilaitoksen opiskeluhuoltoryhmässä)

Oppilas/opiskelijamäärä	
Henkilöstön määrä, ammattiryhmittäin	
Opiskeluhuoltopalvelut, määrä ja järjestelyt	

Edellisen tarkastuksen ajankohta

Yhteenveto käytettävissä Kyllä Ei

2. Tarkastukseen osallistujat

Nimi ja ammattinimike

Oppilaitoksen rehtori tai johtaja	
Koulu- tai opiskeluterveydenhuollon edustaja	
Terveydensuojelun edustaja	

Nimi ja ammattinimike

Ei osallistunut

Ei paikalla mutta toimittanut selvityksen

Kiinteistön omistajan edustaja		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Kiinteistön huollon edustaja		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Työsuojeluvaltuutettu		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Työterveyshuollon edustaja		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Oppilaiden/opiskelijoiden edustaja		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Huoltajien edustaja		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Opettajien edustaja		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>
Muut asiantuntijat (esim. fysioterapeutti, kuraattori, psykologi, pelastuslaitoksen edustaja)		<input type="radio"/>	<input type="radio"/>

3. Edellisen tarkastuksen jälkeen tehtyjen selvitysten/seurantojen keskeiset tulokset sekä tehdyt toimenpiteet (esitätetään oppilaitoksen opiskeluhuoltoryhmässä, tarkennetaan tarkastuksen aloituspalaverissa)

Kiinteistö (muutostyöt, seurannat, kunnan seuranta ja selvittäminen)	
Ympäristöolosuhteet (erilaiset olosuhteet tai epäpuhtausmittaukset, ergonomiakartoitukset)	
Yhteisö ja toimintakulttuuri (kiusaamis-, työ- ja opiskeluympäristön tila, hyvinvointiarviot jne.)	
TURVALLISUUS Tapaturmat sekä väkivalta- ja uhkatilanteet (riskikartoitukset, työpaikkaselvitykset, palotarkastusraportit, tapaturmien sekä väkivalta- ja uhkatilanteiden seurannan tulokset jne.)	
Kouluterveyskysely Laajojen terveystarkastusten yhteenvedot	
Muut selvitykset	

4. Tarkastusta varten kerätyt oppilaiden/opiskelijoiden, henkilöstön ja huoltajien huomiot (esitätetään opiskeluhuoltoryhmässä oppilaitoksessa tehtyjen tiedonkeruiden pohjalta). Täydennetään tarkastuksen aloituspalaverissa

Oppilaiden/opiskelijoiden huomiot	
-----------------------------------	--

Henkilöstön huomiot	
Huoltajien huomiot	

5. Havainnot ympäristöstä

- fyysiset tekijät; esteettömyys, tilojen käyttö ja soveltuvuus, ergonomia
- fysikaaliset tekijät; melu, äänieristys, akustointi, valaistus, lämpötila, ilmanvaihto, radon
- biologiset tekijät; mikrobit, kiinteistön kosteus ja homevauriot, siivous (hygienia, siisteyden taso, välineet jne), jätteiden käsittely, käsienpesumahdollisuudet
- kemialliset tekijät; kemialliset päästöt, kemikaaliluettelo ja käyttöturvallisuustiedotteet, paikallispoistot, henkilökohtaiset suojavälineet, pölyt, höyryt, huurut, hajut
- turvallisuus- ja tapaturmavaarat; suojaimet, valvonta, liikennejärjestelyt pihassa ja lähialueilla, suojamerkinnot ja opasteet sekä koneiden ja laitteiden käyttöohjeet

	Tilat ja niihin liittyvät havainnot	Kun- nossa	Korjattavaa tai selvitettävää <u>VASTUUTAHO</u>
Luokkahuoneet (ml. kotitalous-, kuvataide- ja musiikkiluokka)		☐	☐
Käsityöopetuksen tilat / työsalit		☐	☐
Fysiikan ja kemian luokat/ laboratoriot		☐	☐
Muut opetustilat (mm. liikuntatilat)		☐	☐
Käytävät ja aulatilat		☐	☐
Ruokala ja keittiötilat		☐	☐
Oppilaiden/opiskelijoiden sosiaali-tilat (wc:t, pukuhuoneet, suihkut)		☐	☐
Henkilöstön tilat		☐	☐
Opiskeluhuollon palvelujen tilat		☐	☐
Varastotilat (mm. kemikaalien säilytys)		☐	☐
Siivousvälineiden säilytystilat		☐	☐
Talotekniikka		☐	☐
Muut tilat		☐	☐
Piha ja ulkoliikunta-alueet (saatto- ja huoltoliikenne)		☐	☐
	Nykytilanne	Kun- nossa	Korjattavaa tai selvitettävää <u>VASTUUTAHO</u>
Ensiapuvalmius (ensiapukaapit, ensiavun vastuuhenkilö, ensiapukoulutus)		☐	☐
Oppilaitoksen turvallisuus- kansio (mm. pelastussuunnitelma)		☐	☐

6. Havainnot yhteisön hyvinvoinnista ja sen edistämisestä (esitetytään oppilaitoksen opiskeluhuoltoryhmässä, täydennetään tarkastustilaisuudessa)

	Nykytilanne edistävät ja vaarantavat tekijät	Kun- nossa	Korjattavaa tai selvitettävää VASTUUTAHO
Oppilaiden/opiskelijoiden osallisuus		○	○
Vuorovaikutussuhteet ja niiden edistäminen (esim. kannustus ja vahvuuksien huomioiminen)			
1 Oppilaiden/opiskelijoiden kesken		○	○
2 Oppilaiden/opiskelijoiden ja henkilöstön välillä		○	○
3 Oppilaitoksessa työskentelevän henkilöstön kesken		○	○
Menettelytavat huolen varhaiseksi tunnistamiseksi ja puheeksiotoksi		○	○
Työrauha ja sen edistäminen		○	○
Kiusaamisen ja häirinnän ehkäisy ja puuttuminen		○	○
Opiskelun koettu kuormittavuus		○	○
Tukitoimet oppilaille ja opiskelijoille		○	○
Työskentelyn tauotus		○	○
Liikunta- ja virkistytymismahdollisuudet tauolla		○	○
Koulu- ja oppilaitosruokailu (ajankohta ja käytettävä aika, viihtyisyys ja ohjaus, ruuan riittävyys ja laatu, välipalatarjoilu ja juomavesipisteet, osallistuminen)		○	○
Yhteisön hyvinvoinnin seuraamisen ja kehittämisen käytänteet		○	○
Huoltajien osallisuus ja vaikutusmahdollisuudet		○	○
Toimintamallit ja -suunnitelmat (esim. tupakointiin, pähteisiin, poissaoloihin, tasa-arvoon tai yhdenvertaisuuteen liittyen)		○	○

7. Muut esille tulleet asiat ja tarvittavat lisätiedot

Oppilaitostarkastuksen jatkotoimen seuranta

SEURANTALOMAKE

• esi- ja peruskouluihin, lukioihin ja ammatillisiin oppilaitoksiin

Oppilaitoksen opiskeluhoitoyhmä täyttää oppilaitostarkastuksen seurantalomakkeen jatkotoimilla sovitun seurannan mukaisesti, kuitenkin viimeistään vuoden kuluttua tarkastuksesta. Seuranta jatketaan keskeisten jatkotoimien ajan vuosittain.

Oppilaitos/toimipiste	
Seurannan ajankohta	
Osallistujat	

Tarkastuksessa sovittu jatkotoimenpide ja sen toimeenpanon tilanne	Jatkosuunnitelmat ja seuranta, vastuutaho

Muut esille tulleet asiat ja tarvittavat lisätiedot: